

LEGE nr. 346 din 14 iulie 2004

privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii

EMITENT • PARLAMENTUL

Publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 681 din 29 iulie 2004

Data intrării în vigoare 01-08-2004

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Capitolul I Dispoziții generale

Articolul 1

Prezenta lege reglementează măsuri destinate creării cadrului favorabil înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii.

Articolul 2

În sensul prezentei legi, prin întreprindere se înțelege orice formă de organizare a unei activități economice, autonomă patrimonial și autorizată potrivit legilor în vigoare să facă acte și fapte de comerț, în scopul obținerii de profit, în condiții de concurență, respectiv: societăți comerciale, societăți cooperative, persoane fizice care desfășoară activități economice în mod independent și asociații familiale autorizate potrivit dispozițiilor legale în vigoare.

Articolul 3

(1) Întreprinderile mici și mijlocii sunt definite ca fiind acele întreprinderi care îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

- a) au un număr mediu anual de salariați mai mic de 250;
- b) realizează o cifră de afaceri anuală echivalentă cu până la 8 milioane de euro sau au un rezultat anual al bilanțului contabil care nu depășește echivalentul în lei a 5 milioane euro;
- c) respectă criteriul de independență, astfel cum este acesta definit în alin. (2).

(2) Sunt considerate independente întreprinderile mici și mijlocii care nu sunt deținute în proporție de peste 25% din capitalul social sau din drepturile de vot de către o altă întreprindere ori de mai multe întreprinderi împreună, care nu fac parte din categoria întreprinderilor mici și mijlocii.

(3) Prin excepție de la prevederile alin. (2), este considerată independentă o întreprindere aflată în una dintre următoarele situații:

- a) întreprinderea este deținută de societăți publice de investiții, de societăți cu capital de risc, investitori instituționali, universități sau centre de cercetare nonprofit, cu condiția ca aceștia să nu exercite, în mod individual sau împreună, controlul asupra întreprinderii;
- b) capitalul este divizat de așa natură încât deținătorii nu pot fi identificați, întreprinderea declară cu bună-credință, pe propria răspundere, că este în măsură să presupună că nu este deținută în proporție de 25% sau mai mult de o altă întreprindere ori de mai multe întreprinderi împreună, care nu fac parte din categoria întreprinderilor mici și mijlocii.

(4) Îndeplinirea criteriului de independență se stabilește pe baza declarației pe propria răspundere a întreprinderii interesate în atestarea încadrării în categoria întreprinderilor mici și mijlocii.

(5) Plafonul cifrei de afaceri prevăzut la alin. (1) lit. b) poate fi modificat, în funcție de evoluția indicatorilor macroeconomici, prin hotărâre a Guvernului.

Articolul 4

(1) Întreprinderile mici și mijlocii se clasifică, în funcție de numărul mediu anual de salariați, în următoarele categorii:

- a) până la 9 salariați - microîntreprinderi;
- b) între 10 și 40 de salariați - întreprinderi mici;
- c) între 50 și 249 de salariați - întreprinderi mijlocii.

(2) Termenii microîntreprindere, întreprindere mică și întreprindere mijlocie, precum și termenul derivat întreprinderi mici și mijlocii vor fi utilizați în toate reglementările, statisticile și alte documente oficiale emise de către autorități sau instituții publice.

Articolul 5

(1) Numărul mediu de salariați corespunde numărului mediu de persoane angajate în întreprindere în cursul anului, determinat pe bază lunară.

(2) Numărul mediu de salariați reprezintă media aritmetică simplă rezultată din suma efectivelor zilnice de salariați din luna respectivă - inclusiv zilele de repaus săptămânal și sărbătorile legale -, împărțită la numărul total de zile calendaristice. Pentru fiecare zi de repaus săptămânal sau sărbătoare legală se vor lua în calcul efectivele de salariați din ziua lucrătoare precedentă, cu excepția persoanelor al căror contract individual de muncă a încetat în acea zi.

(3) În efectivele zilnice de salariați avute în vedere la calcularea numărului mediu de salariați se includ salariații temporari care lucrează în baza unui contract de punere la dispoziție încheiat între întreprindere și un agent de muncă temporară, pe durata acestui contract.

(4) Salariații cu program de lucru corespunzător unei fracțiuni de normă vor fi incluși în numărul mediu, proporțional cu timpul de lucru prevăzut în contractul individual de muncă cu timp parțial.

(5) La calcularea numărului mediu anual de salariați nu se au în vedere salariații pentru perioada în care contractul individual de muncă al acestora este suspendat conform prevederilor legale.

(6) Nu vor fi introduse în numărul mediu scriptic salariile aflate în concediu de maternitate.

Articolul 6

(1) Datele în funcție de care se calculează încadrarea în plafoanele referitoare la numărul mediu de salariați și la cifra de afaceri sunt cele realizate în ultimul exercițiu financiar, raportate în situațiile financiare anuale.

(2) Plafoanele cifrei de afaceri utilizate la definirea întreprinderilor mici și mijlocii se raportează la cifra de afaceri reflectată de situațiile financiare anuale.

(3) În cazul întreprinderilor înființate de mai puțin de un an, plafonul cifrei de afaceri se stabilește fie pe baza situațiilor financiare depuse la organul competent, în cazul întreprinderilor care aveau obligația să depună situațiile financiare până în momentul eliberării dovezii, fie pe baza unei declarații pe propria răspundere a acestora, în cazul în care nu aveau obligația depunerii situațiilor financiare.

Articolul 7

(1) Încadrarea în plafoanele referitoare la numărul mediu anual de salariați, utilizate la definirea întreprinderilor mici și mijlocii, se stabilește pe bază de declarații pe propria răspundere ale reprezentanților legali ai întreprinderilor interesate în atestarea încadrării în categoria întreprinderilor mici și mijlocii.

(2) Declarația pe propria răspundere se întocmește pe baza Registrului general de evidență a salariaților, întocmit și completat conform prevederilor legale în vigoare.

(3) Plafoanele referitoare la numărul mediu anual de salariați se raportează la numărul mediu de salariați din anul anterior celui în care se întocmesc declarațiile pe propria răspundere, fiind valabile întregul an în curs.

(4) În cazul întreprinderilor nou-înființate, se va lua în calcul perioada cuprinsă între data înființării și data întocmirii declarațiilor pe propria răspundere.

(5) În cazul în care întreprinderea nu are salariați, aceasta va emite o declarație pe propria răspundere care să ateste acest fapt.

(6) Dovada pentru nivelul cifrei de afaceri se eliberează de către unitățile teritoriale ale Ministerului Finanțelor Publice, la cererea întreprinderii interesate.

(7) Unitățile teritoriale ale Ministerului Finanțelor Publice sunt obligate să elibereze dovada prevăzută la alin. (6), în termen de maximum 5 zile lucrătoare de la data înregistrării solicitării.

Articolul 8

(1) Controlul respectării prevederilor prezentei legi referitoare la stabilirea numărului mediu de salariați va fi exercitat de Inspekția Muncii pe baza Registrului general de evidență a salariaților și a evidențelor proprii.

(2) În cazul descoperirii nerespectării dispozițiilor legale referitoare la stabilirea plafoanelor privind numărul mediu de salariați și la întocmirea declarațiilor pe propria răspundere, organele de control încheie procese-verbale de constatare a faptelor care încalcă dispozițiile legale, în condițiile legii, și sesizează organele de urmărire penală competente atunci când există indiciile săvârșirii unei infracțiuni.

Capitolul II

Crearea unui cadru favorabil înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii

Secțiunea 1

Proceduri administrative

Articolul 9

(1) Ministerele, celelalte organe de specialitate ale administrației publice centrale, autoritățile administrației publice locale și camerele de comerț și industrie, în cadrul competenței lor, au obligația să elaboreze politici și să asigure măsuri și acțiuni menite să contribuie la protecția întreprinderilor mici și mijlocii în raporturile lor cu statul, în special prin simplificarea procedurilor administrative și prin prevenirea creșterii nejustificate a costurilor legate de conformarea acestora față de reglementările în vigoare.

(2) Principalele proiecte de acte normative cu impact asupra mediului de afaceri vor fi supuse de inițiatori, înainte de a fi transmise spre avizare, analizei Grupului pentru evaluarea impactului economic al actelor normative asupra întreprinderilor mici și mijlocii.

(3) Grupul pentru evaluarea impactului economic al actelor normative asupra întreprinderilor mici și mijlocii este un organism consultativ, fără personalitate juridică, care se înființează și funcționează sub coordonarea Agenției Naționale pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperatie și din care fac parte membrii desemnați de asociațiile mediului de afaceri reprezentative pentru sectorul întreprinderilor mici și mijlocii și membre în Consiliul Economic și Social, cadre universitare, cercetători, economiști și reprezentanți ai instituțiilor inițiatoare ale actelor normative respective.

(4) Grupul pentru evaluarea impactului economic al actelor normative asupra întreprinderilor mici și mijlocii va emite avize consultative cu privire la proiectele de acte normative supuse analizei sale. Acestea vor fi transmise instituției inițiatoare, însoțite de analize cost-beneficiu și comparații cu opțiunea de nonreglementare.

(5) Regulamentul de organizare și funcționare al Grupului pentru evaluarea impactului economic al actelor normative asupra întreprinderilor mici și mijlocii se aprobă prin ordin al președintelui Agenției Naționale pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperatie.

(6) Regulamentul de organizare și funcționare al Grupului pentru evaluarea impactului economic al actelor normative asupra întreprinderilor mici și mijlocii se aprobă prin ordin al președintelui Agenției Naționale pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperatie, în termen de două luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi.

Articolul 10

Sub sancțiunea nulității absolute, sunt interzise orice acțiuni sau acte având ca obiect ori putând avea ca efect discriminarea în defavoarea întreprinderilor mici și mijlocii sau a întreprinderilor nou-înființate, pe criterii de mărime ori vechime.

Secțiunea a 2-a

Accesul la servicii publice și la active aparținând regiilor autonome, societăților /companiilor naționale și societăților comerciale cu capital majoritar de stat

Articolul 11

(1) Guvernul, organele de specialitate ale administrației publice centrale, autoritățile naționale de reglementare și autoritățile locale sunt obligate să adopte măsuri concrete în vederea facilitării accesului întreprinderilor mici și mijlocii la rețelele și serviciile de utilități publice necesare activității acestora, fără a distorsiona competiția liberă de pe piață.

(2) În vederea realizării obiectivului prevăzut la alin. (1), autoritățile publice competente au obligația ca în termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi să elaboreze și să promoveze proiecte de acte normative conținând măsuri de simplificare a procedurilor de acordare a accesului la rețelele și serviciile de utilități publice, pe care le va prezenta spre analiză Grupului pentru evaluarea impactului economic al actelor normative asupra întreprinderilor mici și mijlocii.

(3) Măsurile de simplificare a procedurilor de acordare a accesului la rețelele și serviciile de utilități publice, după caz, vor viza în principal:

a) unificarea etapelor de eliberare a avizelor sau acordurilor preliminare necesare pentru accesul întreprinderilor mici și mijlocii la rețelele de utilități publice;

b) simplificarea și unificarea documentațiilor solicitate întreprinderilor mici și mijlocii în vederea obținerii avizelor sau acordurilor finale necesare racordării și accesului la rețelele de utilități publice;

c) reglementarea nivelului maxim al taxelor de avizare-racordare și al tarifelor ce pot fi percepute întreprinderilor mici și mijlocii pentru elaborarea documentațiilor și executarea lucrării de branșare-racordare a acestora la rețelele de utilități publice;

d) reglementarea posibilității achitării în mod eșalonat a acestor taxe sau tarife de către întreprinderile mici și mijlocii;

e) reducerea sau renunțarea la garanțiile solicitate și la modalitățile de plată anticipată pentru consumurile de utilități și servicii publice furnizate întreprinderilor mici și mijlocii;

f) elaborarea și implementarea unor programe speciale de ajutoare de stat aprobate de Guvern pentru facilitarea accesului întreprinderilor mici și mijlocii la rețelele și serviciile de utilități publice, cu respectarea legislației în vigoare în materia ajutorului de stat.

Articolul 12

(1) Întreprinderile mici și mijlocii au acces la activele disponibile ale regiilor autonome, societăților/ companiilor naționale și societăților comerciale cu capital majoritar de stat, cu respectarea dispozițiilor legale privind

proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, precum și a drepturilor contractuale ale creditorilor ale căror creanțe sunt garantate cu ipotecă, gaj, privilegiu asupra activelor respective sau asupra cărora este instituit sechestrul asigurător, în următoarele condiții:

a) întreprinderile mici și mijlocii au acces prioritar la închirierea, concesiunea sau leasingul activelor disponibile ale regiilor autonome, societăților/companiilor naționale și societăților comerciale cu capital majoritar de stat, în condițiile art. 13, cu respectarea dispozițiilor legale în vigoare;

b) activele disponibile utilizate de întreprinderile mici și mijlocii în baza contractului de închiriere, a contractului de locație de gestiune sau a contractului de asociere în participațiune, încheiate cu regiile autonome, societățile/companiile naționale, precum și cu societățile comerciale cu capital majoritar de stat vor fi vândute, la solicitarea locatarului sau asociatului, la preț negociat, stabilit pe baza raportului de evaluare întocmit de un expert acceptat de părți, după deducerea investițiilor efectuate în activ de către locatar/asociat. În cazul contractelor de locație de gestiune și asociere în participațiune, asociatul/locatarul, întreprindere mică sau mijlocie, poate solicita și încheierea unui contract de leasing imobiliar cu clauză irevocabilă de vânzare, în aceleași condiții. În cazul depunerii unei solicitări exprese privind cumpărarea activului sau încheierea unui contract de leasing imobiliar cu clauză irevocabilă de vânzare de către beneficiarii prezentelor dispoziții, care utilizau activul în baza unui contract de închiriere, cu cel puțin 60 de zile înainte de expirarea contractului de închiriere, locatorul nu va putea refuza prelungirea contractului de închiriere cu o perioadă considerată de părți suficientă pentru rezolvarea formalităților legate de încheierea contractului de vânzare-cumpărare, respectiv leasing imobiliar cu clauză irevocabilă de vânzare;

c) contractul de închiriere, la solicitarea locatarului, va fi transformat în contract de leasing cu clauză irevocabilă de vânzare la preț negociat, stabilit pe baza raportului de evaluare întocmit de un expert acceptat de părți;

d) întreprinderile mici și mijlocii au drept de preferință la cumpărarea activelor disponibile ale regiilor autonome, societăților/companiilor naționale, precum și ale societăților comerciale cu capital majoritar de stat, aflate în vecinătatea imediată a activelor pe care le dețin în proprietate. Dreptul de preferință se poate exercita prin depunerea unei solicitări în acest sens, în termen de 30 de zile calendaristice de la data înscrierii activului pe listele cuprinzând activele disponibile prevăzute la art. 13 alin. (4). Este interzis, sub sancțiunea nulității absolute, transferul, în orice mod, al dreptului de proprietate asupra activului disponibil, fără acordarea dreptului de preferință;

e) întreprinderile mici și mijlocii au prioritate la cumpărarea activelor disponibile ale regiilor autonome, societăților/companiilor naționale, precum și ale societăților comerciale cu capital majoritar de stat. În termen de 30 de zile de la primirea unei solicitări în acest sens, regiile autonome, societățile/companiile naționale, precum și societățile comerciale cu capital majoritar de stat vor organiza o primă licitație deschisă cu strigare doar pentru întreprinderile mici și mijlocii. Oferta de vânzare va specifica faptul că este adresată doar întreprinderilor mici și mijlocii. Prevederile privind vânzarea de active cuprinse în [Hotărârea Guvernului nr. 577/2002](#) pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 88/1997](#) privind privatizarea societăților comerciale, cu modificările și completările ulterioare, și a [Legii nr. 137/2002](#) privind unele măsuri pentru accelerarea privatizării se vor aplica în mod corespunzător. În situația neadjudecării licitației, se poate organiza o altă licitație, cu acces liber, conform reglementărilor în vigoare.

(2) Regiile autonome, societățile/companiile naționale, precum și societățile comerciale cu capital majoritar de stat sunt obligate ca, în termen de 90 de zile de la data depunerii cererilor de către întreprinderile mici și mijlocii, să încheie contractele de vânzare-cumpărare prevăzute la alin. (1) lit. b) și d), contractele de leasing cu clauză irevocabilă de vânzare prevăzute la alin. (1) lit. b) și c) sau să asigure accesul prioritar la închirierea, concesiunea ori leasingul activelor disponibile, în condițiile alin. (1) lit. a).

(3) Vânzarea de active, în condițiile alin. (1), se poate face și cu plata în rate eşalonate pe o perioadă de minimum 3 ani, cu un avans de maximum 20%.

Articolul 13

(1) În contextul prezentei legi, prin active se înțelege unități de producție, subunități, secții, spații comerciale, spații de cazare ori alte bunuri de același gen din patrimoniul unei regii autonome, societăți/companii naționale, precum și al unei societăți comerciale cu capital majoritar de stat, ce pot fi organizate să funcționeze independent.

(2) În înțelesul prezentei legi, se consideră active disponibile activele care îndeplinesc oricare dintre următoarele condiții:

a) nu sunt utilizate de regiile autonome, societățile/companiile naționale sau de societățile comerciale cu capital majoritar de stat care le dețin pentru o perioadă de cel puțin 3 luni;

b) se află în conservare pentru o perioadă mai mare de un an;

c) activele închise operațional, numai în cazul prevăzut la art. 12 alin. (1) lit. e).

(3) Desfășurarea procedurii de vânzare a activelor închise operațional este supusă prevederilor prezentei legi în situația în care o solicitare privind cumpărarea activului din partea unei întreprinderi mici și mijlocii este făcută în

interiorul termenului prevăzut de [art. 32⁶ alin. \(2\) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 88/1997](#) privind privatizarea societăților comerciale, aprobată prin [Legea nr. 44/1998](#), cu modificările și completările ulterioare.

(4) Regiile autonome, societățile/companiile naționale, precum și societățile comerciale cu capital majoritar de stat sunt obligate să stabilească și să întocmească liste cuprinzând activele disponibile, pe care le vor reactualiza lunar. Listele vor fi transmise la camerele de comerț și industrie județene și a municipiului București, la organizațiile patronale, asociațiile profesionale prin Agenția Națională pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperatie.

(5) Listele cuprinzând activele disponibile au caracter public și vor fi afișate la sediile camerelor de comerț și industrie județene și a municipiului București, ale organizațiilor patronale și asociațiilor profesionale, precum și pe pagina de Internet a acestora. Acestea vor anunța prin intermediul presei locale unde este afișată lista cuprinzând activele disponibile.

(6) Autoritatea pentru Valorificarea Activelor Statului și ministerele de resort vor transmite lunar Agenției Naționale pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperatie situația activelor utilizate de întreprinderile mici și mijlocii, respectiv a contractelor de vânzare-cumpărare, închiriere, leasing și concesiune, încheiate în condițiile prezentei legi.

(7) Activele pot fi retrase de pe lista cu active disponibile, cu excepția situațiilor în care au fost depășite termenele prevăzute la art. 12 alin. (1) lit. e) și alin. (2), în oricare dintre următoarele cazuri:

- a)** declanșarea procedurii de administrare specială în perioada de privatizare;
- b)** declanșarea procedurii de dizolvare voluntară și lichidare;
- c)** declanșarea procedurii reorganizării judiciare și falimentului.

Articolul 14

(1) Adunările generale și consiliile de administrație ale regiilor autonome, societăților/companiilor naționale, precum și ale societăților comerciale cu capital majoritar de stat vor adopta hotărâri privind vânzarea, închirierea, leasingul sau concesiunea activelor aflate în situația prevăzută la art. 12 alin. (1), cu informarea prealabilă a Autorității pentru Valorificarea Activelor Statului, ministerelor de resort, celelalte organe de specialitate ale administrației publice centrale sau autorităților publice locale, după caz.

(2) Autoritatea pentru Valorificarea Activelor Statului, ministerele de resort, celelalte organe de specialitate ale administrației publice centrale sau autoritățile publice locale, după caz, au obligația să urmărească derularea valorificării activelor potrivit art. 12 alin. (1).

Articolul 15

(1) De la prevederile art. 12 și 13 sunt exceptate mijloacele fixe și activele componente ale patrimoniului aparținând aeroporturilor, stațiilor de cale ferată, porturilor și Companiei Naționale de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România - S.A.

(2) Sunt exceptate de la obligațiile instituite prin art. 12 alin. (1) lit. b), c), d) și e) instituțiile de învățământ de stat și institutele naționale de cercetare-dezvoltare.

Secțiunea a 3-a

Accesul prioritar la achizițiile publice de produse, lucrări și servicii

Articolul 16

(1) Guvernul, ministerele și celelalte organe de specialitate ale administrației publice centrale, precum și autoritățile publice locale trebuie să încurajeze creșterea ponderii întreprinderilor mici și mijlocii în valoarea contractelor de achiziții publice de bunuri materiale, lucrări și servicii, urmărind ca această pondere să atingă un nivel comparabil cu contribuția acestora la realizarea produsului intern brut.

(2) Întreprinderile mici și mijlocii beneficiază de reduceri cu 50% pentru criteriile legate de cifra de afaceri, de garanția pentru participare și de garanția de bună execuție, cerute în achizițiile publice de produse, lucrări și servicii.

(3) Întreprinderile mici și mijlocii beneficiază de asistență tehnică gratuită pentru facilitarea accesului la servicii de formare de specialitate în domeniul achizițiilor publice prin programe gestionate de Agenția Națională pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperatie.

(4) Întreprinderile mici și mijlocii beneficiază de acces la servicii electronice de informare prin centrele Euro Info, referitoare la legislația în domeniu.

(5) Întreprinderile mici și mijlocii beneficiază de servicii electronice de informare referitoare la cererile de oferte prezentate în sistem electronic de către ofertanți.

Secțiunea a 4-a

Servicii de informare, asistență și consultanță acordate întreprinderilor mici și mijlocii

Articolul 17

(1) În scopul desfășurării și dezvoltării activității lor, întreprinderile mici și mijlocii beneficiază de servicii de informare, asistență, consultanță, dezvoltare tehnologică și inovare în domeniile financiar-bancar, management și marketing.

(2) Guvernul, autoritățile administrației publice locale, camerele de comerț și industrie, organizațiile patronale ale întreprinderilor mici și mijlocii sprijină înființarea și dezvoltarea de centre și organizații ce oferă servicii de informare, consultanță, consiliere și instruire pentru întreprinderile mici și mijlocii, prin:

a) acordarea de sprijin în legătură cu activitățile de informare, consultanță, consiliere și instruire destinate întreprinderilor mici și mijlocii;

b) identificarea de surse de finanțare a unor programe și acțiuni destinate facilitării accesului întreprinderilor mici și mijlocii la serviciile de informare, consultanță, consiliere, instruire, oferite de aceste centre și organizații, precum și extinderii sferei de servicii oferite de acestea întreprinderilor mici și mijlocii.

Secțiunea a 5-a

Stimularea activității de cercetare-dezvoltare și inovare desfășurate de întreprinderile mici și mijlocii

Articolul 18

(1) Guvernul promovează, susține, stimulează și dezvoltă activitatea de cercetare-dezvoltare și inovare desfășurată de întreprinderi mici și mijlocii, scop în care:

a) adoptă măsuri în vederea creării condițiilor favorabile organizării și desfășurării de activități de cercetare-dezvoltare și inovare de către întreprinderi mici și mijlocii;

b) elaborează politici și emite reglementări pentru crearea în economie a unui mediu favorabil pentru diseminarea, transferul, absorbția și valorificarea rezultatelor activității de cercetare-dezvoltare și inovare desfășurate de întreprinderi mici și mijlocii;

c) adoptă măsuri pentru facilitarea procesului de valorificare și absorbție a rezultatelor activității de inovare, precum și a transferului tehnologic la nivelul întreprinderilor mici și mijlocii;

d) asigură îmbunătățirea accesului întreprinderilor mici și mijlocii la informații științifice și tehnologice de specialitate, în condițiile legii, și promovează înființarea de incubatoare de afaceri, parcuri științifice și tehnologice și de alte infrastructuri asemănătoare;

e) asigură, în condițiile legii, transferul tehnologic cu titlu gratuit către întreprinderile mici și mijlocii, la propunerea Agenției Naționale pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperatie.

(2) Ministerul Educației și Cercetării, în calitate de autoritate de stat pentru cercetare-dezvoltare, susține activitatea de cercetare-dezvoltare desfășurată de întreprinderile mici și mijlocii, prin:

a) stabilirea ca obiectiv prioritar, în cadrul Strategiei naționale de cercetare-dezvoltare și inovare, a promovării și dezvoltării activității de cercetare-dezvoltare și inovare desfășurate de întreprinderi mici și mijlocii;

b) includerea în Planul național de cercetare-dezvoltare și inovare a unor programe de cercetare-dezvoltare și inovare destinate întreprinderilor mici și mijlocii;

c) promovarea de propuneri de măsuri destinate facilitării accesului întreprinderilor mici și mijlocii la programele prevăzute în Planul național de cercetare-dezvoltare și inovare;

d) finanțarea cu prioritate, din sumele prevăzute în bugetul propriu pentru realizarea politicilor în domeniul cercetării și stimulării inovării, a programelor prevăzute în Planul național de cercetare-dezvoltare și inovare destinate întreprinderilor mici și mijlocii; asigurarea contractării cu prioritate a tematicii solicitate de întreprinderile mici și mijlocii, de către unitățile și instituțiile din sistemul național de cercetare-dezvoltare;

e) finanțarea cu prioritate a proiectelor de cercetare-dezvoltare care au ca obiect teme cu aplicabilitate imediată, solicitate de întreprinderile mici și mijlocii din sectorul industrial;

f) organizarea de conferințe cu participare internațională, la care întreprinderile mici și mijlocii care desfășoară activități de cercetare-dezvoltare să participe cu lucrări științifice, în vederea stabilirii de obiective ce vor fi incluse în programele naționale anuale;

g) asigurarea de surse de finanțare pentru programe de cercetare-dezvoltare și inovare desfășurate de întreprinderi mici și mijlocii, în vederea dezvoltării activităților de cercetare-dezvoltare și inovare ale acestora.

Secțiunea a 6-a

Formarea profesională

Articolul 19

(1) Guvernul și autoritățile publice locale asigură, prin sume alocate de la bugetul de stat sau de la bugetele locale, precum și prin programe susținute de organisme naționale și internaționale sau alte surse finanțarea integrală ori parțială a unor programe de formare profesională destinate întreprinderilor mici și mijlocii.

(2) Programele de formare profesională prevăzute la alin. (1) vor fi realizate prin intermediul:

- a) Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă;
- b) instituțiilor de învățământ de stat și particular, acreditate potrivit legii;
- c) furnizorilor de formare profesională autorizați, conform legii, să desfășoare activități de formare profesională.

Secțiunea a 7-a

Transferul întreprinderilor mici și mijlocii

Articolul 20

- (1) Pentru a asigura o mai mare continuitate a ideilor și practicilor comerciale, pentru menținerea locurilor de muncă și stimularea activităților economice, se instituie transferul întreprinderilor mici și mijlocii.
- (2) Transferul întreprinderilor mici și mijlocii, în sensul prezentei legi, înseamnă transmiterea întreprinderii, fondului de comerț către terțe persoane, în scopul asigurării continuării existenței și activității comerciale a întreprinderii, de regulă în cadrul aceleiași familii, cu titlu gratuit.
- (3) Sunt membrii de familie, în sensul alin. (1), soțul, soția și copiii acestora.
- (4) Prin excepție, facilitățile privind transferul întreprinderilor mici și mijlocii către terți, persoane fizice sau către altă întreprindere se aplică în condițiile prevăzute de lege, doar în cazurile în care există o imposibilitate de transmitere a afacerii în cadrul aceleiași familii.

Articolul 21

- (1) În scopul sprijinirii transferului, Agenția Națională pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperatie va elabora un program multianual, prin care se vor susține integral cheltuielile cu privire la următoarele taxe și tarife:
 - a) taxele și tarifele pentru operațiunile de înscriere a modificărilor efectuate de către Oficiul Național al Registrului Comerțului prin oficiile registrului comerțului de pe lângă tribunale, pentru înregistrarea transferului întreprinderii mici și mijlocii, precum și tarifele pentru serviciile de asistență prestate de oficiile registrului comerțului, pentru modificările necesare punerii în aplicare a transferului întreprinderii;
 - b) taxele pentru publicarea, în extras, în Monitorul Oficial al României, Partea a IV-a, a încheierii de modificare ca rezultat al transferului întreprinderii, pronunțată de judecătorul-delegat la oficiul registrului comerțului de pe lângă tribunal;
 - c) taxele de timbru pentru activitatea notarială, aferente actelor, în cazul cărora este prevăzută obligativitatea încheierii acestora în formă autentică, necesare operării transferului întreprinderii;
 - d) taxele de timbru pentru cedarea cu titlu gratuit a întreprinderii, fondului de comerț, în scopul asigurării transferului întreprinderilor mici și mijlocii.
- (2) Programul prevăzut la alin. (1) va fi finanțat prin bugetul Agenției Naționale pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperatie.

Articolul 22

- (1) Pentru a beneficia de facilitățile prevăzute la art. 21 alin. (1) trebuie să fie îndeplinite cumulativ următoarele:
 - a) condițiile privind transferul întreprinderilor mici și mijlocii, prin cedarea cu titlu gratuit a întreprinderii, fondului de comerț în cadrul aceleiași familii sau, după caz, condițiile pentru transferul întreprinderilor mici și mijlocii către terți;
 - b) să se asigure menținerea în funcțiune a întreprinderii, cu continuarea ideilor și practicilor comerciale și menținerea locurilor de muncă pe o perioadă de minimum 3 ani de la data transferului.
- (2) Facilitățile prevăzute de prezenta lege pentru transferul întreprinderilor mici și mijlocii se acordă o singură dată în cursul unui an fiscal.
- (3) În cazul în care în perioada de până la 3 ani de la transferul întreprinderilor mici și mijlocii intervine încetarea activității societății comerciale datorată unei culpe grave a persoanelor cărora li s-a încredințat conducerea societății comerciale sau săvârșirii unor infracțiuni de către acestea ori o reducere mai mare de 50% a numărului de personal al întreprinderii, societatea comercială are obligația restituirii integrale a sumelor acordate conform art. 21.

Articolul 23

- (1) Transferul de afaceri în cazul persoanelor fizice și asociațiilor familiale care desfășoară activități economice în mod independent se realizează în cadrul aceleiași familii, în baza declarației pe propria răspundere a titularului autorizației și a cesionarului, în cazul cedării afacerii, cu titlu gratuit, în timpul vieții titularului autorizației și în baza declarației cesionarului, în cazul decesului acestuia.
- (2) Prin excepție, în cazurile în care există o imposibilitate de transmitere în cadrul aceleiași familii, în scopul asigurării continuității activităților economice tradiționale, este posibil transferul către terți, în baza declarației pe propria răspundere a titularului autorizației sau cesionarului acestuia, după caz, și a terțului care va continua activitatea economică autorizată a se desfășura în mod independent.

(3) Pentru persoanele și asociațiile familiale care desfășoară activități economice în mod independent, în scopul stimulării transferului, în cadrul programului prevăzut la art. 21 se vor susține integral cheltuielile cu privire la următoarele taxe și tarife:

a) taxele pentru înregistrarea de către primari a modificărilor autorizației emise pentru desfășurarea de activități economice în mod independent, constând în înlocuirea titularului autorizației cu cesionarul, în baza declarațiilor prevăzute la alin. (1) și (2);

b) taxele și tarifele pentru operațiunile de înregistrare a modificărilor autorizației respective, efectuate de Oficiul Național al Registrului Comerțului prin oficiile registrului comerțului de pe lângă tribunale, tarifele pentru operațiunile efectuate de Biroul unic din cadrul oficiilor registrului comerțului, precum și tarifele pentru serviciile de asistență prestate de oficiile registrului comerțului.

(4) Facilitățile prevăzute la alin. (3) se aplică în cazul transferului, cu condiția continuării desfășurării în mod independent a activității economice autorizate, pentru o perioadă de minimum 3 ani de la data operării transferului.

(5) În cazul în care în perioada de până la 3 ani intervine încetarea activității autorizate din culpa gravă a persoanei fizice autorizate sau a reprezentantului asociației familiale ori datorită săvârșirii unor infracțiuni de către aceste persoane, persoana fizică autorizată sau, după caz, asociația familială are obligația restituirii integrale a sumelor acordate conform alin. (3).

Articolul 24

Transferul în cazul persoanelor fizice și asociațiilor familiale care desfășoară activități economice în mod independent se realizează în condițiile legii.

Capitolul III

Programe de dezvoltare a întreprinderilor mici și mijlocii

Articolul 25

(1) Guvernul aprobă anual programe de încurajare și de stimulare a înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii pe baza programelor elaborate de Agenția Națională pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperatie, cu consultarea organizațiilor de reprezentare a intereselor întreprinderilor mici și mijlocii.

(2) La nivelul unităților administrativ-teritoriale programele de dezvoltare a întreprinderilor mici și mijlocii se elaborează pe baza strategiei de dezvoltare a sectorului întreprinderilor mici și mijlocii și a prevederilor Planului național de dezvoltare și se aprobă de către autoritățile administrației publice locale, corespunzător atribuțiilor acestora, finanțându-se din bugetele proprii și/sau din surse atrase. Autoritățile administrației publice locale sunt obligate să comunice Agenției Naționale pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperatie programele de dezvoltare a întreprinderilor mici și mijlocii, elaborate și aprobate la nivelul acestora.

(3) Guvernul, organele de specialitate ale administrației publice centrale și autoritățile locale acordă sprijin întreprinderilor mici și mijlocii prin:

a) facilitarea accesului la finanțare a întreprinderilor mici și mijlocii prin elaborarea și implementarea de instrumente și scheme financiare de tipul:

- alocații financiare nerambursabile, acordate întreprinzătorilor la înființarea întreprinderilor mici și mijlocii, în vederea completării capitalului necesar pentru inițierea afacerii;
- ajutoare financiare nerambursabile, acordate întreprinderilor mici și mijlocii pentru realizarea investițiilor în sectorul productiv și servicii;
- constituirea de fonduri de garantare, fonduri de investiții și capital de risc în sprijinul întreprinderilor mici și mijlocii;
- scheme de creditare cu dobândă redusă;
- alte scheme și instrumente financiare;

b) îmbunătățirea accesului întreprinderilor mici și mijlocii la finanțare, prin acordarea de sprijin financiar și asistență pentru dezvoltarea sistemelor moderne de finanțare, asigurarea fundamentelor informaționale necesare în vederea elaborării de proiecte viabile de către întreprinzători;

c) promovarea investițiilor străine la nivelul întreprinderilor mici și mijlocii;

d) asigurarea resurselor financiare pentru cofinanțarea și utilizarea eficientă a ajutorului financiar din partea Uniunii Europene și a altor donatori interni și internaționali, amplificarea participării întreprinderilor mici și mijlocii românești la programe comunitare pe baza principiului transparenței și îmbunătățirea ofertei de servicii pentru întreprinderile mici și mijlocii în vederea creșterii performanțelor acestora în afaceri;

e) facilitarea accesului la servicii de informare, instruire, consultanță, consiliere și asistență tehnică pentru potențialii întreprinzători care inițiază o afacere, pentru întreprinderile nou-înființate și pentru întreprinderile mici și mijlocii existente, potrivit nevoilor acestora;

f) îmbunătățirea accesului întreprinderilor mici și mijlocii la informații despre piață și servicii de marketing, financiare și informatice;

g) elaborarea și publicarea de studii, anchete statistice, materiale informative și alte lucrări necesare desfășurării activității întreprinderilor mici și mijlocii;

h) facilitarea promovării produselor și serviciilor întreprinderilor mici și mijlocii pe piața internă și externă, inclusiv prin ajutoare financiare pentru efectuarea de studii de piață, realizarea de materiale informative, de reclamă și publicitate, participarea la târguri, expoziții și la alte asemenea tipuri de manifestări, în țară sau în străinătate;

i) dezvoltarea cooperării interne și internaționale și stimularea creării parteneriatelor de afaceri în domenii de interes pentru întreprinderile mici și mijlocii;

j) sprijinirea și stimularea activității de cercetare-dezvoltare, inovare și transfer tehnologic;

k) stimularea accesului întreprinderilor mici și mijlocii la comerțul electronic, prin sprijinirea acestora în consolidarea capacității lor tehnologice informaționale, în scopul promovării afacerilor prin intermediul mijloacelor electronice;

l) sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii pentru îmbunătățirea calității produselor și serviciilor și pentru introducerea sistemelor de standardizare și certificare a calității conform normelor Uniunii Europene;

m) sprijinirea centrelor de consultanță și management al informațiilor, a organizațiilor de reprezentare a întreprinderilor mici și mijlocii și a organizațiilor înființate în scopul sprijinirii dezvoltării sectorului întreprinderilor mici și mijlocii, la nivel regional și național, prin creșterea potențialului lor instituțional, material și uman, în vederea diversificării, specializării și perfecționării activităților pe care acestea le desfășoară, pentru îmbunătățirea climatului de afaceri, stimularea creării de noi întreprinderi mici și mijlocii și sprijinirea dezvoltării acestora;

n) alte obiective și măsuri cuprinse în programele aprobate de Guvern.

(4) În vederea dezbaterii situației sectorului întreprinderilor mici și mijlocii se înființează Comitetul consultativ pentru dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii, alcătuit din reprezentanți ai Agenției Naționale pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperatie, reprezentanți din partea camerelor de comerț și industrie, ai patronatelor întreprinderilor mici și mijlocii, ai organizațiilor neguvernamentale, ai organelor de specialitate ale administrației publice centrale, precum și ai autorităților publice locale. Acest comitet are rol consultativ în aprobarea programelor și a măsurilor de stimulare a înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii.

(5) Secretariatul acestui comitet va funcționa în cadrul Agenției Naționale pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperatie și va fi finanțat din bugetul alocat acesteia.

(6) Regulamentul de organizare și funcționare al Comitetului consultativ pentru dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii se aprobă prin ordin al președintelui Agenției Naționale pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperatie.

Articolul 26

(1) Anual, prin legea bugetului de stat se alocă fonduri în valoare de 0,2% din PIB pentru finanțarea programelor de dezvoltare și a măsurilor de sprijinire a înființării de noi întreprinderi și de susținere a dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, la nivel național și local, prevăzute în Strategia guvernamentală pentru susținerea dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, pentru perioada 2004-2008.

(2) Sumele alocate pentru sprijinirea înființării de întreprinderi și susținerea dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii vor fi evidențiate și urmărite în mod distinct în bugetul de stat și în bugetele locale.

(3) Programele de dezvoltare a întreprinderilor mici și mijlocii, finanțate de la bugetul de stat prin intermediul Agenției Naționale pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperatie, vor fi derulate direct sau prin intermediul organizațiilor ori instituțiilor de drept privat. Selectarea organizațiilor sau instituțiilor de drept privat se face cu respectarea reglementărilor în vigoare privind achizițiile publice. Între câștigătorul desemnat conform procedurii de achiziție publică și Agenția Națională pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperatie se încheie un contract de prestări de servicii în baza căruia se va trece la derularea programului respectiv.

(4) Plafoanele de cheltuieli aferente serviciilor de redactare a programelor de dezvoltare a întreprinderilor mici și mijlocii, serviciilor de conducere a programelor și cele complementare acestora, de monitorizare, evaluare și control, vor fi stabilite la aprobarea bugetului fiecărui program, dar nu mai mult de 10% din valoarea sumelor alocate pentru programul propriu-zis.

(5) Sumele alocate potrivit prezentului articol pot fi utilizate și pentru acoperirea unor cheltuieli proprii de funcționare ale ordonatorilor de credite, numai în măsura în care activitățile acestora, consacrate stimulării întreprinderilor mici și mijlocii, și cheltuielile proprii aferente pot fi evidențiate și urmărite distinct.

Articolul 27

Facilitățile de natura ajutorului de stat, prevăzute de prezenta lege, se vor acorda cu respectarea prevederilor legale în domeniul ajutorului de stat, după autorizarea acestora de Consiliul Concurenței.

Capitolul IV

Fondul național de garantare a creditelor pentru întreprinderile mici și mijlocii

Articolul 28

În vederea îmbunătățirii accesului întreprinderilor mici și mijlocii la finanțare, funcționează Fondul național de garantare a creditelor pentru întreprinderile mici și mijlocii, înființat prin hotărâre a Guvernului, care va avea filiale sau unități teritoriale fără personalitate juridică în fiecare reședință de județ.

Articolul 29

Fondul național de garantare a creditelor pentru întreprinderile mici și mijlocii funcționează sub forma societăților comerciale pe acțiuni, în condițiile [Legii nr. 31/1990](#) privind societățile comerciale, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Articolul 30

(1) Capitalul social al Fondului național de garantare a creditelor pentru întreprinderile mici și mijlocii, stabilit la înființare, este de 50.000.000.000 lei, având ca sursă de alocare bugetul de stat.

(2) Capitalul social de 50.000.000.000 lei va fi majorat anual, pe o perioadă de 5 ani de la înființare, cu 0,4% din veniturile bugetare.

Capitolul V

Coordonarea politicilor și a programelor de dezvoltare a întreprinderilor mici și mijlocii

Articolul 31

(1) Guvernul asigură coordonarea politicilor și a măsurilor de încurajare și de stimulare a întreprinderilor mici și mijlocii, monitorizarea și evaluarea acestora, prin Agenția Națională pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperatie, reprezentată la nivel teritorial prin oficii teritoriale, care vor fi înființate prin hotărâre a Guvernului, în termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(2) Prin ordin al președintelui Agenției Naționale pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperatie se stabilesc atribuțiile și se aprobă Regulamentul de organizare și funcționare al oficiilor teritoriale.

(3) Oficiile teritoriale ale Agenției Naționale pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperatie vor alcătui o bază de date cu întreprinderile mici și mijlocii din județul în care își desfășoară activitatea, care cuprinde și prezentarea detaliată a obiectului de activitate al fiecăreia.

Articolul 32

(1) Până la data de 30 iunie a fiecărui an, Guvernul, prin Agenția Națională pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperatie, prezintă Parlamentului un raport anual cu privire la dezvoltarea sectorului întreprinderilor mici și mijlocii, modul în care cadrul macroeconomic, cadrul legislativ și cel instituțional corespund necesităților întreprinderilor mici și mijlocii, politicile de încurajare și de stimulare a întreprinderilor mici și mijlocii adoptate și stadiul aplicării acestora, măsurile concrete luate în aplicarea acestora și efectele constatate. Raportul anual trebuie să fie însoțit de programele de dezvoltare a întreprinderilor mici și mijlocii care urmează a fi întreprinse în anul calendaristic următor, în vederea aprobării de către Parlament a fondurilor care se estimează a fi prevăzute în legea bugetului de stat pentru anul următor.

(2) Raportul anual trebuie să reflecte rezultatele consultărilor și conlucrării cu organizațiile de reprezentare a intereselor întreprinderilor mici și mijlocii, cu celelalte structuri ale mediului de afaceri și ale societății civile interesate.

Capitolul VI

Sancțiuni

Articolul 33

(1) Constituie contravenții următoarele fapte, dacă nu sunt săvârșite în astfel de condiții încât, potrivit legii penale, să fie considerate infracțiuni:

a) nerespectarea de către regiile autonome, societățile/companiile naționale, societățile comerciale cu capital majoritar de stat, respectiv de către autoritățile contractante, a obligațiilor prevăzute la art. 12 alin. (2) și art. 14;

b) nerespectarea obligațiilor prevăzute la alin. (4), (6) și (7) ale art. 13.

(2) Contravențiile prevăzute la alin. (1) se sancționează cu amendă, după cum urmează:

a) de la 40.000.000 lei la 80.000.000 lei, pentru contravențiile prevăzute la alin. (1) lit. a);

b) de la 120.000.000 lei la 240.000.000 lei, pentru contravențiile prevăzute la alin. (1) lit. b).

(3) Quantumul amenzilor prevăzute la alin. (2) poate fi actualizat prin hotărâre a Guvernului în funcție de evoluția indicelui inflației.

(4) Constatarea contravențiilor prevăzute la alin. (1) și aplicarea sancțiunilor se fac de către personalul de control împuternicit în acest scop de Agenția Națională pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperatie.

(5) Dispozițiile prezentei legi referitoare la contravenții se completează cu prevederile [Ordonanței Guvernului nr. 2 /2001](#) privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin [Legea nr. 180/2002](#), cu modificările ulterioare, cu excepția prevederilor art. 28.

(6) Prin derogare de la prevederile [art. 13 alin. \(1\) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001](#) privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin [Legea nr. 180/2002](#), cu modificările ulterioare, aplicarea sancțiunii amenzii pentru săvârșirea contravențiilor prevăzute la alin. (1) se prescrie în termen de 2 ani de la data săvârșirii faptei.

Capitolul VII

Dispoziții finale

Articolul 34

La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă [Legea nr. 133/1999](#) privind stimularea întreprinzătorilor privați pentru înființarea și dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 349 din 23 iulie 1999, cu modificările și completările ulterioare.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR

VALER DORNEANU

p. PREȘEDINTELE SENATULUI,

DORU IOAN TĂRĂCILĂ

București, 14 iulie 2004.

Nr. 346.
